

3. Підвищення ефективності управління місцевими фінансами із застосуванням процесного та проектного підходів. Стратегія досягнення цієї вимоги повинна передбачати: формування циклу планування місцевого бюджету та відповідних інструментів управління бюджетними коштами; підвищення професійного потенціалу посадових осіб місцевого самоврядування в галузі планування, фінансового управління та контролю на всіх стадіях бюджетного процесу; створення та впровадження програми публічного інформування та комунікації для досягнення більш широкої участі всіх зацікавлених сторін у розвитку ресурсного потенціалу територіальної громади [3].

Отже, фінансова децентралізація є вагомим важелем в утвердженні місцевих бюджетів як самостійних і фінансово незалежних суб'єктів економіки країни. Саме фінансова децентралізація громад має сприяти проведенню політики реформування системи управління в Україні, забезпечувати стійкість місцевих бюджетів, прозорість та ефективність використання їх коштів і, відповідно, покращувати умови і підвищувати рівень життя громади та країни, в цілому.

Основними вимогами до системи місцевих фінансів можна виокремити саме такі три вимоги: формування стійкої та ефективної бази для мобілізації фінансових ресурсів у межах кожної територіальної громади; забезпечення достатньої кількості ресурсів, потрібних для розвитку; підвищення ефективності управління за допомогою процесного та проектного підходів. Успішне проведення фінансової децентралізації є необхідним для розвитку та підтримання економіки нашої країни.

Список використаних джерел

1. Фінансова децентралізація як онова розвитку місцевого самоврядування. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/5_2018/20.pdf
2. Фінансова децентралізація в Україні: можливості та загрози для забезпечення сталого розвитку територіальних громад. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2017/10.pdf
3. Фінансова децентралізація та її вплив на систему місцевих фінансів України. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/233892467.pdf>

Бибик А. О., здобувач вищої освіти 1 курсу, група ПУА-201
Науковий керівник: **Шестаковська Т. Л.**, д. держ. упр., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ РАЙОНІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Важливим чинником, що впливає на розвиток держави та покращення умов життя є децентралізація влади, а точніше гармонія між централізацією та децентралізацією. Інтеграція з ЄС, якої прагне вся країна також вимагає проведення реформ, однією з яких є реформа децентралізації. Реформа децентралізації представляє собою передачу повноважень та фінансів від державної влади якнайближче до людей - органам місцевого самоврядування. В Україні реформа успішно діє з 2014 року. Зміни, які має принести реформа децентралізації:

1. Посилення місцевого самоврядування;
2. Зміна положення про адміністративно-територіальний устрій;

3. Закріплення «принципу повсюдності» (землями за територією населених пунктів розпоряджаються відповідні органи місцевого самоврядування);
4. Гарантія наділення місцевого самоврядування достатніми повноваженнями та ресурсами;
5. Врахування історичних, економічних, екологічних та культурних особливостей при плануванні розвитку громад;
6. Передача «на місця» максимальної кількості повноважень, які органи місцевого самоврядування здатні виконати;
7. Створення об'єднаних територіальних громад;
8. В перспективі – запровадження інституту префектів, нової територіальної основи України зі зменшенням кількості районів, подальший розвиток форм прямого народовладдя [1].

Реформа децентралізації має ефективну дію, вже за час першого етапу ми можемо зробити висновки, що її втілення сприяло розвитку всієї країни, основними досягненнями можна назвати:

- створено 876 ОТГ, 9 млн людей мешкають в ОТГ;
- у 5-7 разів зросли бюджети ОТГ;
- 6298 проектів розвитку інфраструктури вже реалізовано в ОТГ за рахунок державної субвенції;
- більше 20 міжнародних проектів сприятимуть децентралізації в Україні;
- другий етап децентралізації проводиться у період 2020-2021 роках, основні цілі на цей проміжок часу, що були встановлені;
- затвердження нової територіальної основи для діяльності органів влади на рівні громад і районів;
- створення належної ресурсної бази для здійснення повноважень МС;
- формування ефективної системи служби ОМС та ОБВ;
- упорядкування системи державного контролю та нагляду за законністю діяльності ОМС;
- розвиток форм прямого народовладдя: виборів, референдумів;
- удосконалення механізму координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади [2].

В основі нормативно-правового регулювання децентралізації зазвичай виділяють чотири групи нормативно-правових актів: законодавчі акти, що включають в себе 3 підгрупи: конституційно-правова підгрупа, органічні закони та звичайні закони; Укази Президента України; постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України; накази та розпорядження міністерств та інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування

На жаль, можна побачити, що чинна нормативно-правова база реформи децентралізації залишає невирішеними багато важливих питань, які напряду гальмують розвиток децентралізації в Україні. Їх найшвидше вирішення- ключ до успішного розвитку та протікання реформи. Основними проблемами, на мою думку, є запровадження інституту префектів, Закону України «Про адміністративно-територіальний устрій України» та інших. Їх наявність провокує створення інших проблеми у ході впровадження реформ децентралізації публічної влади в Україні. Значна кількість нормативно-правових актів різних рівнів у сфері забезпечення реалізації публічної влади на місцях мають як наслідок не чітке розуміння процесу децентралізації і посадовими особами органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, і звичайними громадянами [3].

З метою ефективної реалізації реформи та для уникнення суперечностей між Конституцією та законами і підзаконними актами, було розроблено проект змін до Конституції України. Цей законопроект мав сприяти відходу від централізованої моделі управління державою та посиленню ролі місцевої влади та громади в розвитку свого регіону. Він мав назву Законопроект № 2217а.

Найкращим елементом децентралізації стає перерозподіл фінансових потоків між бюджетами державних органів та органів місцевого самоврядування. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» 28 грудня 2014 року № 79- VIII відкрив перед місцевим самоврядуванням більше можливостей для підвищення економічної спроможності. Прийняття цього закону стало позитивним поштовхом для зрушення та прискорення процесу децентралізації.

Основними положеннями Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» є створення правових основ і можливостей для функціонування ОТГ, а також гарантій, які забезпечують стабільність і дієздатність територіальних громад, формування ефективних рад і їхніх виконавчих органів, головне завдання яких – якісне та ефективне забезпечення сталого розвитку ОТГ, використання бюджетних коштів, надання соціальних послуг покращення життя населення відповідних об'єднаних територіальних громад.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг» створив можливість органам місцевого самоврядування розширити свої повноваження, через створення центрів надання адміністративних послуг, ведення реєстру територіальних громад, реєстрації місця проживання громадян, надання відомостей з Державного земельного кадастру.

У Законі України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо особливостей формування та виконання бюджетів ОТГ» представлено особливості системи формування та виконання бюджетів ОТГ.

Про прямі міжбюджетні відносини ОТГ з Міністерством фінансів України йдеться в Законі України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин». Для забезпечення представництва інтересів жителів ОТГ було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статусу старости села, селища». У ньому зазначені всі повноваження старости, його статус тощо.

Територіальні громади, що не потрапили до об'єднань розташованих поруч громад, отримали можливість добровільного приєднання до ОТГ згідно з Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо добровільного приєднання територіальних громад».

Щоб реформа децентралізації діяла як на краще та максимально ефективно потрібно звернути увагу на декілька законів: «Про місцеву службу в органах місцевого самоврядування», «Про місцевий референдум», «Про муніципальні варти», «Про державний нагляд за законністю рішень органів місцевого самоврядування».

Отже, розглянувши весь поданий матеріал, розібравшись з нормативно-правовим забезпеченням та іншими фактами можна зробити висновок, що реформа децентралізації відіграє важливу роль у формуванні сучасної країни, вона надала мотивацію для покращення розвитку ОТГ. Важливо сказати, що стрімкий розвиток ОТГ позитивно впливає на бізнес, адже чим більше будуть заробляти підприємці, тим більше будуть сплачувати податки, які можна буде використовувати для розвитку умов ОТГ. Зважаючи на такий

успішний старт реформи, можна зробити висновок, що рівень життя населення, модернізація, прогрес та інші позитивні наслідки чекають нас у найближчому майбутньому.

Список використаних джерел

1. Нормативно-правове забезпечення розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20192_\(136\)/sep20192\(136\)_016_KorkunaO,KorkunaI,TsilnykO.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20192_(136)/sep20192(136)_016_KorkunaO,KorkunaI,TsilnykO.pdf)
2. Децентралізація дає економічне зростання громад і регіонів. В кінцевому результаті виграє кожен громадянин. URL : <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/1964>
3. Роман В. Особливості децентралізації та деконцентрації влади: теоретичний аспект. URL : [file:///D:/Downloads/efdu_2014_38_11%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/efdu_2014_38_11%20(1).pdf)

Буряк Л. М., здобувачка вищої освіти 1 курсу, групи ПУА-201
Науковий керівник: **Шестаковська Т. Л.**, д.держ. упр., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МОДЕРНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ЗАСАДАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Україна є молодою суверенною державою, яка ще не може похвалитись гарними вміннями та стратегіями в певних сферах. Тоталітаризм стримував розвиток української держави: людей карали за власну думку, правлячі верхи України не приймали самостійних рішень і цілком залежали від наказів головного керівництва. Це вкорінило в людях звичку: боятися ризикувати, робити щось самостійно (без наказів “згори”) і, звичайно, це погано вплинуло на розвиток української свідомості, відстрочило момент становлення України, як самостійної держави.

Саме тому, сучасна система державного управління України за роки незалежності, на жаль, продемонструвала свою низьку ефективність та неспроможність вирішувати, як внутрішні, так і зовнішні проблеми країни. Держава зустрілась з викликами у різних сферах життя, загостренням протиріч між різними політичними силами, певним розшаруванням суспільства, збільшенням проблем місцевого розвитку та неможливістю вирішити їх, використовуючі традиційні методи влади. Саме ці проблеми актуалізували необхідність модернізації системи публічного управління.

Сучасний етап державотворення в Україні характеризується інтенсивним пошуком найбільш оптимальної моделі державного устрою країни. Адже необхідною умовою стабільного розвитку суспільства та ефективного функціонування держави є забезпечення балансу між загальнодержавними інтересами та інтересами населення регіонів і територіальних громад. Модернізаційні процеси в публічному управлінні є предметом наукових досліджень багатьох зарубіжних та вітчизняних науковців [1].

На основі аналізу зарубіжних практик та вітчизняного досвіду слід визначити етапи процесу імплементації зарубіжного досвіду реформування управління в Україні:

- 1) етап формування основ імплементаційного процесу (мета, суб'єкти, форма, механізм, сфера, кінцевий результат);
- 2) вибір оптимального зовнішнього регулятора конституювання імплементаційного процесу;